

Priopćenje

Godina: LXII.

Zagreb, 12. rujna 2025.

POD-2025-2-1

ISSN 1334-0557

POSLOVANJE PODUZEĆA POD INOZEMNOM KONTROLOM U 2023.

Gotovo trećinu dodane vrijednosti ostvarila su poduzeća pod inozemnom kontrolom

U područjima NKD-a 2007. koja se odnose na poslovno gospodarstvo u 2023., od 240 696 aktivnih poduzeća **11 878** poduzeća bilo je pod inozemnom kontrolom (iFATS), što je 4,9% od ukupnog broja aktivnih poduzeća u spomenutim područjima. U tim poduzećima bila je zaposlena i samozaposlena **285 141** osoba, što je 21,8% od ukupnog broja zaposlenih i samozaposlenih osoba u navedenim područjima.

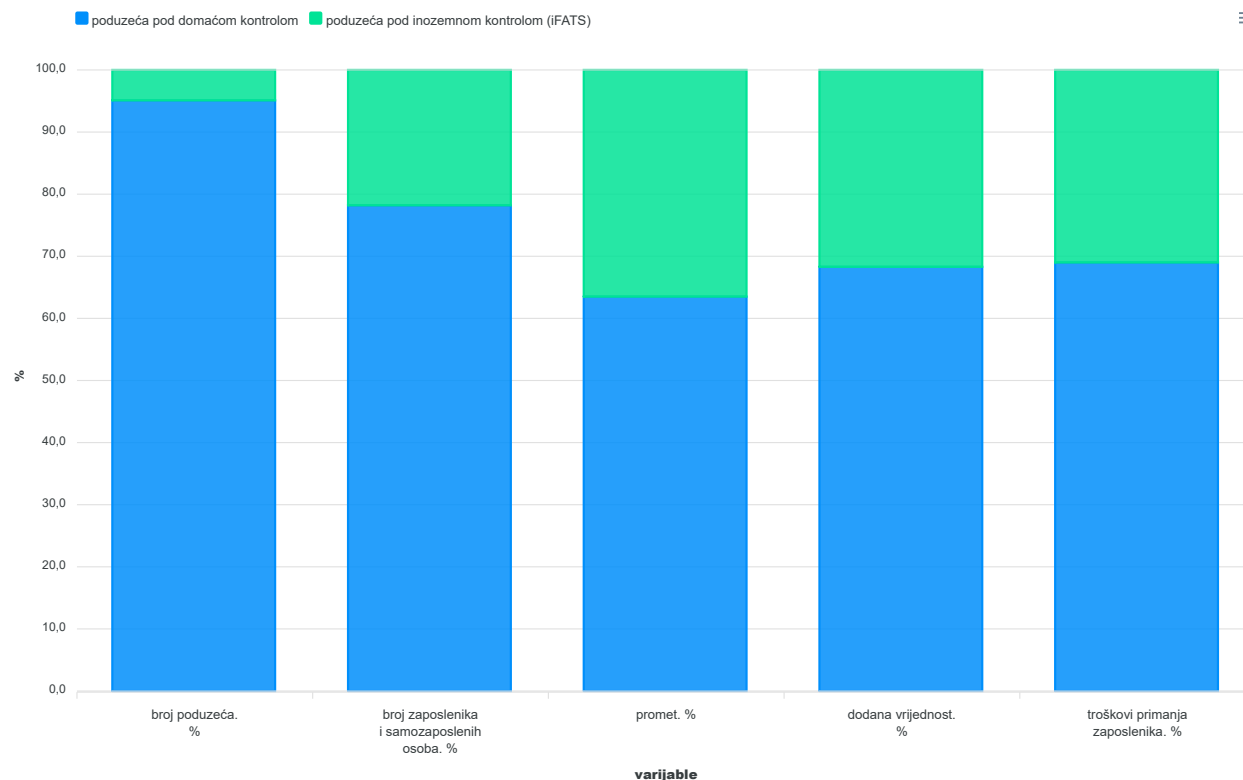
Poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS) u 2023. ostvarila su promet od **57,2 milijarde** eura, što je 36,5% od ukupnog prometa poslovnoga gospodarstva, i dodanu vrijednost od **14,7 milijardi** eura ili 31,7% dodane vrijednosti ukupnoga poslovnoga gospodarstva.

Detaljniji podaci o uspješnosti domaćih poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS) prema djelatnostima te sjedištu krajnje kontrolirajuće institucionalne jedinice (KKIJ-a) dostupni su na mrežnim stranicama [Državnog zavoda za statistiku](#), u dijelu "PC-Axis baze", gdje je omogućeno pregledavanje i ispis podataka u različitim oblicima.

1. DOMAĆA PODUZEĆA POD INOZEMNOM KONTROLOM (iFATS) U 2023.

	Broj poduzeća	Broj zaposlenika i samozaposlenih osoba	Promet	Dodana vrijednost	Troškovi primanja zaposlenika
			mil. eura		
Poslovno gospodarstvo – ukupno	240 696	1 310 039	156 556	46 248	22 952
Poduzeća pod domaćom kontrolom	228 818	1 024 898	99 385	31 566	15 830
Poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS)	11 878	285 141	57 171	14 682	7 122
Države članice EU-27	8 030	211 821	40 991	10 562	4 974
Države izvan EU-27	3 848	73 320	16 180	4 120	2 148

G-1. PODUZEĆA POD DOMAĆOM I INOZEMNOM KONTROLOM (iFATS) U 2023.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Statistika domaćih poduzeća pod inozemnom kontrolom (iFATS) opisuje aktivnosti inozemnih povezanih poduzeća rezidentnih u zemlji u kojoj se prikupljaju statistički podaci. Prema Eurostatovoj metodologiji, inozemna jedinica kontrole određuje se prema krajnjoj kontrolirajućoj institucionalnoj jedinici inozemnoga povezanog poduzeća (KKIJ-u) koju ne kontrolira druga institucionalna jedinica koja se nalazi iznad nje u lancu kontrole povezanog poduzeća. Zbog nedostatka relevantnih izvora za razdoblje 2008. – 2015. za detekciju KKIJ-a u ovom istraživanju određen je zamjenski kriterij prema sjedištu prvoga inozemnoga većinskog vlasnika. Počevši s 2016. referentnom godinom, KKIJ se preuzima iz Europskog registra grupa poduzeća (EGR-a), a za sve subjekte koji nisu evidentirani u EGR-u KKIJ je i dalje određen zamjenskim kriterijem prema sjedištu prvoga inozemnoga većinskog vlasnika te se preuzima iz Statističkoga poslovnog registra (SPR-a).

Svrha istraživanja iFATS-a jest prikupljanje informacija o ulozi i utjecaju domaćih poduzeća pod inozemnom kontrolom u poslovnom gospodarstvu Republike Hrvatske. Istraživanje iFATS provodi se potpuno u skladu s europskim standardima poslovnih statistika (Uredba (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika).

Izvori i metode prikupljanja podataka

Podaci o iFATS-u preuzeti su iz konačne godišnje obrade strukturnih poslovnih statistika (SPS-a) za domaća poduzeća pod inozemnom kontrolom. Podaci za kompilaciju SPS-a i izračune pokazatelja SPS-a prikupljaju se u cijelosti iz postojećih administrativnih i statističkih izvora.

Glavni izvor podataka za područja od B do J, od L do N i od P do S jest Godišnji financijski izvještaj poduzetnika (obrazac GFI-POD), dobiven od Financijske agencije, dok su podaci iz područja K dobiveni od Hrvatske narodne banke i Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga. Dodatni izvori podataka jesu ostali financijski izvještaji, evidencije Porezne uprave (poreza na dobit i dohodak) te vlastito istraživanje Državnog zavoda za statistiku – Godišnji izvještaj o investicijama u dugotrajnu imovinu (obrazac INV-P), u skladu s relevantnom metodologijom.

Jedinice promatranja

Glavna jedinica promatranja za iFATS jest poduzeće – poslovni subjekt koji čini organizacijsku jedinicu za proizvodnju dobara i/ili usluga, ima određeni stupanj autonomije te posluje na području Republike Hrvatske, a pod inozemnom je kontrolom, u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 696/93 o statističkim jedinicama za promatranje i analizu proizvodnog sustava unutar Zajednice. Ovisno o poslovnim i organizacijskim okolnostima, može odgovarati samo jednoj pravnoj jedinici ili skupini od nekoliko pravnih jedinica. U poduzeća su, osim pravnih jedinica, također uključena slobodna zanimanja i obrti.

Svako poduzeću kao cjelini dodjeljuje se jedna šifra Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. prema glavnoj djelatnosti koju obavlja. Glavnu djelatnost utvrđuje i ažurira SPR Državnog zavoda za statistiku. Kriterij za određivanje glavne djelatnosti jest najveći udio u ukupnoj dodanoj vrijednosti poduzeća, odnosno, ako se to ne može sigurno utvrditi, primjenjuju se zamjenski kriteriji prihoda i/ili broja zaposlenih. Za poduzeća razvrstana u djelatnosti područja K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja jedinice promatranja i dalje su pravne i fizičke osobe koje se promatraju kao zamjena za poduzeće.

Obuhvat jedinica prema KKIJ-u preuzima se iz Europskog registra grupa poduzeća, a za sve subjekte koji nisu evidentirani u EGR-u KKIJ je određen zamjenskim kriterijem prema sjedištu prvoga inozemnoga većinskog vlasnika te se preuzima iz Statističkoga poslovnog registra (SPR-a).

Obuhvat

Podaci su prikazani prema područjima i odjeljcima Nacionalne klasifikacije djelatnosti 2007. (NKD-a 2007.), u kombinaciji s geografskom raščlambom. Obuhvaćena su aktivna poduzeća – tržišni proizvođači – koja su, prema glavnoj djelatnosti, svrstana u područja od B do N, od P do R i odjeljke S95 i S96 NKD-a 2007.

Povjerljivost

S agregiranim podacima kod kojih postoji razlog za povjerljivost (zbog malog broja jedinica, pravila dominantnosti ili sekundarne povjerljivosti) u skladu sa Zakonom o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.) i Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća postupa se kao s takvima i ne objavljuju se.

Dodatna Metodološka objašnjenja raspoloživa su u [dokumentu](#).

Kratice

EEZ	Europska ekonomska zajednica
EU	Europska unija
EU-27	Europska unija (27 zemalja članica)
Eurostat	Statistički ured Europske unije
mil.	milijun
NN	Narodne novine

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Paula Nimac i Lucia Nordli

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr